

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף שפות
הפיקוח על הוראת השפה האמהרית

ד' אב תשע"ו

08 אוגוסט 2016

לכבוד המורים לאמהרית בחטיבת ביניים ובחטיבה עליונה
שלום רב,

חוזר המפמ"ר לשפה האמהרית
היערכות לתשע"ז

מטרת חוזר מפמ"ר זה היא לסכם את המידע אשר הועבר בשנה האחרונה וזאת על מנת שהמורים יקבלו מידע על אופן ההוראה, למידה והערכה בתחומי הדעת אמהרית, לקראת שנת הלימודים תשע"ז.

א. מבנה בחינות הבגרות ברפורמה

תחום הדעת אמהרית

במסגרת הרפורמה בבחינות הבגרות, עומדים לחול מספר שינויים במבנה הבחינה: במספר השאלות, בחלוקת הנקודות לסעיפים השונים ובזמן המוקצב לה. כמו כן, מספרי השאלונים ישתנו.

החל משנת תשע"ז, תלמידי בתי הספר לא ייבחנו יותר בשאלון 572301 של הדגם הישן.

החל משנת תשע"ז:

1. תלמידי אינטרנים שלומדים לבגרות אמהרית ברמת 5 יח"ל יבחנו בשאלון 572381 כבחינת בגרות חיצונית בהיקף של 60% בחינה.

שאלון 572381 מיועד לתלמידי אינטרניים.

משך הבחינה: שעתיים וחצי (150 דקות)

מבנה הבחינה יכלול:

חלק א': טקסט שנלמד בכיתה בהיקף של 2 עד 3 פסקאות. יהיו בו 10 שאלות פתוחות. סך הכל 30 נקודות.

חלק ב' שאלות לשון: יהיו בו 8 שאלות שונות שקשורות לדקדוק של אמהרית. לכל שאלה 2.5 נקודות סך הכול 20 נקודות

חלק ג': טקסט שלא נלמד בכיתה (unseen) בהיקף של 3 עד 4 פסקאות. יהיו בו שני חלקים:

(א) חלק ראשון עם שאלות פתוחות בסך הכול 20 נקודות.

(ב) 5 שאלות של "נכון" או "לא נכון" בסך הכול 5 נקודות.

בחלק ג' סך הכל 25 נקודות.

חלק ד': טקסט שנלמד בכיתה בהיקף של 2 עד 3 פסקאות. יהיו בו 8 שאלות פתוחות בסך הכול 25 נקודות. הטקסט חייב להיות מבוסס על אחד מן הנשאים של מורשת יהודי אתיופיה. החלק הזה יכלול לפחות שתי שאלות עמ"ר. (ראה נספח)

2. תלמידים יוערכו בנוסף לבחינה החיצונית (לעיל) בהערכה חלופית בהיקף של 40% בשאלון
572382.

מגוון החלופות בהערכה נתונות לבחירתו של המורה בבית הספר, תוך התאמה למבנה הכיתה והתייחסות לרמת התלמיד ויכולתו. המורה חייב להעביר דוגמאות/דוח של המטלות למפמ"ר של אמהרית. להלן מגוון אפשרויות הבחירה:

חלופות בהערכה – 40% בהוראת השפה האמהרית

1. פרויקט בתחום מורשת.
 2. שיח בין מורה לתלמיד על נושא מסוים בשפה אמהרית.
 3. פרויקט בתחום האקטואליה.
 4. פרויקט בתחום הפתגמים וביטויים של אמהרית.
 5. האזנה, תמלול ותרגום סרטון /ידיעה/קטע מעיתון.
- נושא 1 ו 2 הוא חובה. משאר נושאים הנבחר צריך לבחור לפחות נושא אחד.

תלמידים אקסטרניים ונבחני משנה אשר מעוניינים להיבחן ברמת 5 יח"ל, ייבחנו בשאלונים החיצוניים 153 (מקביל של 572301 הישן) ו 1321 (מקביל של 572201 הישן).

שאלון 572301 רק לאקסטרניים ונבחני משנה.

משך הבחינה : שעתיים (120 דקות)

מבנה הבחינה יכלול:

חלק א' : טקסט שלא נלמד בכיתה (unseen) בהיקף של 2 עד 3 פסקאות. יהיו בו 10 שאלות פתוחות ולכל תשובה נכונה 3 נקודות : סך הכול 30 נקודות.

חלק ב' : שאלות לשון : יהיו בו 10 שאלות שונות שקשורות לדקדוק של אמהרית. לכל שאלה 2.5 נקודות סך הכול 25 נקודות

חלק ג' : שלא נלמד בכיתה (unseen) בהיקף של 2 עד 3 פסקאות. הטקסט חייב להיות מבוסס על אחד מן הנשאים של מורשת יהודי אתיופיה. יהיו בו שני חלקים : (א) חלק ראשון עם שאלות פתוחות בסך הכול 20 נקודות. מתוך השאלות יהיו לפחות שתי שאלות עמר. (ב) 5 שאלות של "נכון" או "לא נכון" בסך הכול 10 נקודות. בחלק ג' סך הכל 30 נקודות.

חלק ד' : פתגמים. יהיו שני סוגים של שאלות : (א) השלמת 5 פתגמים ושתי נקודות לכל שאלה : סך הכול 10 נקודות (ב) פירוש של 2 פתגמים ו 2.5 לכל תשובה נכונה : סך הכול 5 נקודות. בחלק ד' סך הכל 15 נקודות.

שאלון 572201 רק לאקסטרניים ונבחני משנה.

משך הבחינה : שעתיים (120 דקות)

מבנה הבחינה יכלול :

חלק א' : טקסט שלא נלמד בכיתה (unseen) בהיקף של 2 עד 3 פסקאות. יהיו בו 10 שאלות פתוחות ולכל תשובה נכונה 3 נקודות : סך הכול 30 נקודות.

חלק ב' : שאלות לשון : יהיו בו 10 שאלות שונות שקשורות לדקדוק של אמהרית. לכל שאלה 2.5 נקודות. סך הכול 25 נקודות

חלק ג' : טקסט שלא נלמד בכיתה (unseen) בהיקף של 3 עד 4 פסקאות. הטקסט חייב להיות מבוסס על אחד מן הנשאים של מורשת יהודי אתיופיה. יהיו בו שלושה חלקים : (1) חלק ראשון עם שאלות פתוחות בסך הכול 20 נקודות (2) 5 שאלות של הצלבה (matching) (3) 5 שאלות של "נכון" או "לא נכון". בסך הכול 30 נקודות.

חלק ד' : פתגמים. יהיו שני סוגים של שאלות : (1) השלמת 5 פתגמים ונקודה אחת לכל שאלה : סך הכול 5 נקודות (2) פירוש של 2 פתגמים ו2.5 לכל תשובה נכונה : סך הכול 5 נקודות.

חלק ה' : הבאה. כתיבה של חיבור קצר על אחד מהנושאים שהתלמיד יכול לבחור מרשימת הנושאים שמופיעים במבחן. החלק הזה מכיל 5 נקודות.

יהיה ניתן למצוא את דגמי המבחנים ומידע מפורט באתר מפמ"ר מ1.9.2016 בקישור הבא :

http://cms.education.gov.il/educationcms/units/mazkirut_pedagogit/amharit

ב. הוספת שאלות עמר

במבחני בגרות שמתקיימים משנת הלימודים תשע"ז ייכללו מספר שאלות עמר (ראה נספח).

ג. השתלמויות וימי עיון

בשנת הלימודים תשע"ז תהיה השתלמות רגילה של 30 שעות. בנוסף יהי לפחות יום עיון אחד בחופשת חנוכה. אם יתאפשר אשקיע מאמץ לארגן השתלמות סינכרונית.

ד. ספרי לימוד

אשקיע מאמץ להשגת תקציב לכתיבת של לפחות שני ספרי לימוד. עד תתממש התכנית שלי אכין חוברת שכוללת טקסטים שונים שאני מכין וגם אקבל מהמורים. את החומר אשים באתר של מקצוע וגם אשלח כקובץ Word וPDF לכל מורה.

בתודה ובברכה,
ד"ר אנבסה טפרה
מפמ"ר להוראת השפה האמהרית

העתקים :

- **ד"ר משה וינשטוק**, יו"ר המזכירות הפדגוגית
- **גב' דליה פניג**, ס. יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהלת אגף א' לפיתוח פדגוגי
- **מר משה זעפרני**, מנהל אגף שפות
- **מר דויד גל**, מנהל אגף הבחינות
- **גב' דסי בארי**, מנהלת אגף החינוך העל יסודי

נספח- החממה הפדגוגית - למידה מצמיחה אדם

אגרת המזכירות הפדגוגית בחוזר המפמ"ר- סיוון תשע"ו, יוני 2016

במסגרת הלמידה המשמעותית, המזכירות הפדגוגית צועדת צעד נוסף ופותחת "חממה פדגוגית" המהווה מרחב לפיתוח רעיונות ויוזמות לגיוון ההערכה בבחינות הבגרות. במסגרת ה"חממה הפדגוגית" ישולבו שאלות חשיבה, ערכים, מעורבות, ורלוונטיות בבחינות הבגרות. כמו כן, במסגרת החממה, יורחבו התוכניות ממירות הבגרות ומורים יוכלו להציע או להצטרף ליוזמות מחליפות בגרות על פי תנאי סף ועמידה בדרישות מחייבות כפי שמפורט לעיל.

להלן הערוצים המוצעים בחממה הפדגוגית :

- הטמעת פריטי בחינות מקדמי חשיבה ועמ"ר (ערך, מעורבות, רלוונטיות) בבחינות החיצוניות. החל משנת הלימודים תשע"ז, ברוב בחינות הבגרות תהינה שאלות שהן שאלות חשיבה מסדר גבוה הנוגעות לחיי הלומדים או עוסקות בערכים מתוך תכנית הלימודים של תחום הדעת, בהיקף של עד 5 נקודות. בבחינת הבגרות בהן קיימות שאלות מסוג זה – יורחב היקפן באופן מדוד תוך דיאלוג עם המורים. דגמים לשאלות אלו יפורסמו בחודשים אוקטובר/נובמבר 2016
- בחינות בגרות מקוונות- בשנים הבאות יורחבו בהדרגה תחומי הדעת שיש להם בחינות מקוונות, עתירות מדיה, כולל התאמה ללקויות למידה [לבתי ספר שיבחרו יוכלו להצטרף כבר בתשע"ז].
- הרחבת תכנית תמ"ר- תכנית ממירה היבחות במקצועות החובה. תכנית זו משלבת הבחנות בית ספרית ב היקף של 50% וחלופה בהערכה הממירה 50% (חקר, תלקיט, PBL, מטלת ביצוע והצעות נוספות). מנהלים ומורים המעוניינים להרחיב תכנית זו בבית ספרם יפנו במייל : Mazkirut_Pedagogit@education.gov.il (למידע נוסף).
- הרחבת היקף תוכנית "חלוצי הערכה"- בשיתוף והובלת הגף העל יסודי במנהל הפדגוגי.
- תכניות מקוונות מחליפות בגרות – בשנה הקרובה יפותחו ניסויים בכמה תחומי דעת ללמידה מקוונת ממירה בגרות [הניסוי יכנס בפועל בשנה"ל תשע"ח לבתי ספר שיבחרו בכך].
- הרחבת תכניות לימודים ייחודיות- התכניות מאפשרות למידה בינתחומית במקצועות מוגברים שבתי הספר או גופים מוכרים מפתחים בהנחיה ובליוי של המזכירות הפדגוגית. (למידע נוסף).
- יוזמות חדשות של תחומי דעת – בחודשים הקרובים יצא קול קורא מפורט המזמין מורים וצוותי הוראה מהשטח לשלוח רעיונות והצעות המתאימות לרוח החממה ויכולתם להשתלב בה. המעוניינים להציע חלופות – יפנו למפמ"ר הרלוונטי לשם התייעצות וקבלת אישור.